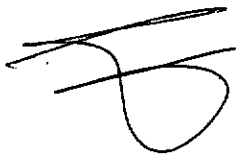

فرہنگ جیبی فارسی-آذربایجانی اختر

تالیف: طاهرہ صابری خان خلیفانی

سرشناسه	: صاری‌خان‌خلجانی، طاهره،
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ جیبی فارسی - آذربایجانی اختر/تالیف طاهره صاریخان‌خلجانی.
مشخصات نشر	: تبریز: اختر، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۶ ص: ۱۱×۱۷ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۲۷۷-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: فارسی - آذربایجانی
موضوع	: زبان ترکی آذربایجانی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی
موضوع	: زبان ترکی آذربایجانی -- اصطلاح‌ها و تعبیرها
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰: ۲۴۲/ص ۱۳/PL۳۱۳
رده بندی دیویی	: ۳۹۴/۳۶۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۴۱۹۳۶۴

نشر

فرهنگ جیبی فارسی - آذربایجانی اختر

تألیف: طاهره صاریخان‌خلجانی

چاپ اول ۱۳۹۰/۲۵۶ صفحه/ قطع جیبی/ شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

شابک: 978-964-517-277-8

مرکز فروش: تبریز- اول خیابان طالقانی، جنب داروخانه رازی، نشر اختر

تلفن: ۰۴۱۱-۵۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

دیباچه

زبان در ساختار زندگی انسانها، همچون خون در رگ جاری است. همچنانکه تا بدن زنده است، خون در رگها جریان دارد، زبان نیز تا از اولین تا آخرین روز زندگی بشر همراه اوست. این یار دیرینه و این همراه رازآلود چگونه طبعی دارد؟ این چه پهنه‌ای است که همه گستره اندیشه، تاریخ و دانش انسان را در خود جای داده است؟ چرا اندیشه بدون آن ممکن نیست و چرا آفرینش ابتدا با کلمه آغاز شده است؟

هر که در وادی واژه وارد شود، دنیایی شیرین و گاه مبهم را پیش روی خود خواهد یافت که سرشار از یافته‌های جدید و جالب است. این جذابیت زمانی بیشتر می‌شود که دو زبان را در برابر هم قرار دهیم و به تماشای این مقابله زیبا بنشینیم. کتاب حاضر صحنه‌ای کوچک از مقابله کوتاه دو زبان ترکی و فارسی است.

آنچنان مدارک تاریخی و زبانی بر ما نمایان می‌سازند، زبانهای ترکی و فارسی از دیرباز ارتباطات فراوانی باهم داشته‌اند. اگرچه زبان ترکی به لحاظ دارا بودن گنجینه وسیع واژگان، ساختار دستوری استوار و فراوانی واژگان برای یک معنی، اصلاً قابل مقایسه با زبان فارسی نیست ولی به هر حال هر زبانی ویژگیهای خاص خود را دارد. آنچه که روشن است اینکه از فارسی باستان و پیش از اسلام جز چند خط مبهم بیش نمانده است و این یک واقعیت تاریخی و ادبی و زبانی است. زبان فارسی به شدت با کاستی بن مایه‌ها روبرو بوده و از سوی دیگر

ساختار دستوری قدیم آن برگرفته از زبان عربی و ساختار دستوری کنونی آن برگرفته از زبان ترکی است.

کاستی بن مایه‌ها در زبان فارسی، با فراوانی ترکیبها جبران شده است. در خصوص واژگان نیز زبان فارسی، از زبانهای دیگر بویژه زبان عربی، ترکی، فرانسوی و ... واژگان بسیاری گرفته است. زبان ترکی پس از زبان عربی، بیشترین واژه را به زبان فارسی داده است. حتی در برخی موارد برخی بن مایه‌ها مانند شناختن، سرودن و ... و برخی پسوندها مانند سار، زار و ... ترکی هستند ولی در طول زمان دچار دگرگونی شده‌اند.

در حدود هشت سده از زمان نوشته شدن نخستین فرهنگ فارسی به ترکی می‌گذرد و در این مدت فرهنگهای بسیاری توسط اشخاص مختلف و در جاهای گوناگون نوشته شده است. هریک از این فرهنگها در حقیقت ادامه دهنده راه فرهنگهای قبلی و تکمیل کننده آنها بوده‌اند و چنین است که هر فرهنگی کاملتر از فرهنگ قبلی و ناقصتر از فرهنگهای بعدی است چرا که زبان همچون رودی در جوش و خروش است و در زندگی انسانها جاری می‌شود.

در کتاب حاضر بیش از ۱۴۰۰۰ واژه و اصطلاح زبان فارسی با معادل ترکی و بیشتر ترکی آذربایجانی ارائه شده است. در این نوشته، کوشش اصلی آن بود که واژگان ضروری و لازم، به صورت موجز به خوانندگان تقدیم گردد ولی خوانندگان جوینده می‌بایست که برای یافتن معانی بیشتر و توضیحات کاملتر به فرهنگهای دیگر مراجعه کنند.

طاهره صاریخان خلجانی

۱۳۹۰/۴/۲۹